

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 64 / 1997

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 7 Απριλίου 1997, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30 π.μ. με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος,
Βλάσιος Ασημακόπουλος,
Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού κ. Χαρίλαου Χάρακα,
Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,
Μελίνα Μουζουράκη,
Δημήτριος Τζουγανάτος,
Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, αναπληρώτρια, κωλυόμενης της κας Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασεως ήταν ο έλεγχος της συγκεντρώσεως μεταξύ των εταιρειών FINCANTIERI HOLDING B.V. αφενός, και αφετέρου α) NEW SULZER DIESEL LTD., β) NEW SULZER DIESEL HOLDING N.V. εταιριών holding του ομίλου NEW SULZER DIESEL («NSD»), η οποία γνωστοποιήθηκε από την εταιρεία FINCANTIERI HOLDING B.V. σύμφωνα με το άρθρο 4α ν. 703/1997, όπως ισχύει, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 21/1/1997.

Κατά την συνεδρίαση παρέστη η κλητευθείσα εταιρεία FINCANTIERI HOLDING B.V. , δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου κ. Κωνσταντίνου Τομαρά.

Στην αρχή της συνεδρίασεως τον λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κ. Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και πρότεινε την επιβολή προστίμου ύψους 5.000.000 δρχ στην υπόχρεη προς γνωστοποίηση εταιρεία FINCANTIERI HOLDING B.V. για υπαιτίως εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκεντρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 4α.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη την 11 Απριλίου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.30 π.μ., στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις

απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικά, το ενδιαφερόμενο μέρος κατά την συζήτηση της υποθέσεως, και το υπόμνημα που αυτό υπέβαλε,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Η παρούσα γνωστοποίηση αφορά στην απόκτηση του 100% των μετοχών των εταιριών NEW SULZER DIESEL LTD. και NEW SULZER DIESEL HOLDING N.V., δηλ. των δύο εταιριών holding -οι οποίες με τις θυγατρικές τους ανά τον κόσμο αποτελούν τον όμιλο NSD- από την FINCANTIERI HOLDING με εξαγορά. Ο όμιλος εταιριών NSD βρισκόταν μέχρι τότε υπό τον κοινό έλεγχο (50 - 50%) των εταιριών FINCANTIERI HOLDING και της εταιρίας BREMER INDUSTRIE HOLDING GMBH, η οποία ανήκε στον όμιλο των γερμανικών ναυπηγείων BREMER VULCAN.

Τον Ιούλιο του 1996 η FINCANTIERI HOLDING άσκησε συμβατικό δικαίωμα προαίρεσεως αγοράς του 50% των μετοχών των δύο εταιριών holding του ομίλου NSD από τον όμιλο BREMER VULCAN, ο οποίος διατελούσε σε καθεστώς πτωχεύσεως. Η μεταβίβαση αυτή πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 1996, αφού εγκρίθηκε από τις αρμόδιες Γερμανικές και Ιταλικές Αρχές Ανταγωνισμού. Έτσι η FINCANTIERI HOLDING απέκτησε τον αποκλειστικό έλεγχο του ομίλου NSD. Η παρούσα γνωστοποίηση έγινε στις 21 Ιανουαρίου 1997.

Η FINCANTIERI HOLDING είναι θυγατρική του ομίλου εταιριών FINCANTIERI CANTIERI NAVALI ITALIANI S.p.A. και έχει συσταθεί με σκοπό την απόκτηση εταιριών στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του παραπάνω ομίλου. Ο όμιλος FINCANTIERI μέσω των θυγατρικών του, δραστηριοποιείται στη ναυπήγηση εμπορικών και πολεμικών πλοίων, καθώς επίσης στο σχεδιασμό και στην κατασκευή μηχανών diesel για πλοία και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο όμιλος NSD δραστηριοποιείται στη σχεδίαση μηχανών diesel για πλοία και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τις οποίες διαθέτει ανά τον κόσμο. Οι μηχανές που σχεδιάζει, κατασκευάζονται κατά κύριο λόγο από τρίτες εταιρίες με σχετική συμβατική άδεια.

II. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 ν. 703/1977, όπως ισχύει, “Συγκέντρωση (επιχειρήσεων) πραγματοποιείται (μεταξύ των άλλων) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν, άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων”.

Η απόκτηση του απόλυτου ελέγχου των δύο εταιριών από την κατά 50% μέτοχό τους FINCANTIERI συνιστά, κατά την έννοια του νόμου, συγκέντρωση, δεδομένου ότι το πρώτον στην υπό κρίση περίπτωση η γνωστοποιούσα εταιρεία αποκτά τον έλεγχο των δύο επιχειρήσεων που έως τώρα εδιοικούντο από κοινού από την αποκτώσα FINCANTIERI και την BREMER INDUSTRIE HOLDING GMBH.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 4α παράγραφος 1 ν. 703/1977, όπως ισχύει, “Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται ... στην Επιτροπή Ανταγωνισμού όταν :

α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU)”.

Η παρούσα συγκέντρωση υπόκειται στην εκ του νόμου υποχρέωση γνωστοποίησης δεδομένου ότι πληρούται τόσο το κριτήριο του ποσοστού μεριδίου αγοράς όσον και το κριτήριο του συνολικού κύκλου εργασιών. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το έγγραφο γνωστοποίησης που υπέβαλε η ίδια γνωστοποιούσα εταιρεία, τα στοιχεία του φακέλου και την εισήγηση της Γραμματείας, το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων στην εθνική αγορά ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 10%. Επιπλέον και ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων αυτών ξεπερνά κατά πολύ τα 10.000.000 ECU (περίπου 12.470.000 και 1.989.475.000 ECU στην εθνική και την παγκόσμια αγορά αντίστοιχα).

IV. Το άρθρο 4α παρ. 1 ν. 703/1977, όπως ισχύει, προβλέπει ότι η γνωστοποίηση πρέπει να γίνει “μέσα σε ένα μήνα από την πραγματοποίησή της”.

Στην υπό κρίση περίπτωση η μεταβίβαση των μετοχών στην γνωστοποιούσα εταιρεία πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 1996. Η γνωστοποίηση στην Ελλάδα, έγινε στις 21 Ιανουαρίου 1997, ήτοι 52 ημέρες μετά τη λήξη της κατά νόμον ορισμένης προθεσμίας του ενός μηνός.

Ο προβαλλόμενος λόγος από την αιτούσα ότι λόγω συνάφειας της παρούσας γνωστοποίησης με άλλη υπόθεση προτιμήθηκε, και προς διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η ταυτόχρονη κατάθεσή τους, δεν είναι νόμιμος λόγος παρατάσεως της περιοριστικής προθεσμίας του νόμου και πρέπει να απορριφθεί εκ του λόγου αυτού.

V. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 4α ν. 703/1977, όπως ισχύει, “Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει

πρόστιμο ύψους μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ”.

Η γνωστοποιούσα επιχείρηση ήταν σε γνώση των σχετικών διατάξεων που ορίζουν τόσο την υποχρέωση γνωστοποίησης όσον και την ορισμένη προθεσμία, εντός της οποίας αυτή η γνωστοποίηση πρέπει να λάβει χώρα και συνεπώς η μη τήρηση της ανωτέρω προθεσμίας έγινε υπαίτια, κατά την έννοια του νόμου.

Ως προς το ύψος του επιβληθησομένου προστίμου η γνωστοποιούσα επιχείρηση είναι της απόψεως, κατ’ ορθή ερμηνεία του δικογράφου, ότι αυτό πρέπει να υπολογισθεί επί τη βάση του κύκλου εργασιών στην εθνική αγορά και όχι στην παγκόσμια αγορά.

Η διατύπωση του σχετικού άρθρου κάνει λόγο για “συνολικό κύκλο εργασιών” χωρίς περαιτέρω διευκρίνιση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού θεωρεί ότι το νόημα της διατάξεως αυτής είναι ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών σε όλες στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται οι μετέχουσες στην συγκέντρωση επιχειρήσεις (παγκόσμια αγορά).

Ειδικότερα η διάταξη δεν περιορίζει τον κύκλο εργασιών στον επιτευχθέντα στην εθνική αγορά, αλλά κάνει λόγο για συνολικό κύκλο εργασιών. Όπου ο νομοθέτης θέλει ως κριτήριο τον κύκλο εργασιών στην εγχώρια αγορά, το κάνει ρητώς, όπως πχ. στο άρθρο 4β παρ. 1 στοιχείο β ν. 703/1977, σύμφωνα με το οποίο υποχρεούνται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκεντρώσεως οι επιχειρήσεις, των οποίων ο συνολικός κύκλος εργασιών (εννοείται ο παγκόσμιος) ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των 50.000.000 ECU και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, στην *εθνική αγορά* συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των 5.000.000 ECU.

Περαιτέρω επιχείρημα πηγάζει και από τη διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 4α, παράγραφος 1, στοιχείο β, η οποία μετά την τροποποίησή της δεν αναφέρεται πλέον στον κύκλο εργασιών της εθνικής αγοράς. Η σχετική φράση του προγενέστερου δικαίου απαλείφθηκε.

Επιχείρημα τέλος, υπέρ της υιοθετούμενης στην παρούσα απόφαση απόψεως συνιστά και η συγκριτική ανάγνωση των άρθρων 4α και 4β του νόμου. Με το άρθρο 4β ο νομοθέτης θέλησε να υπαγάγει σε προληπτικό έλεγχο τις συγκεντρώσεις εκείνες, οι οποίες ως εκ του μεγέθους τους θεωρήθηκαν κατ’ αρχήν ότι μπορεί να περιορίσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά. Προς τον σκοπό αυτό χρησιμοποιεί τρία κριτήρια : α) μερίδιο αγοράς που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά τουλάχιστον 25% του συνολικού κύκλου εργασιών στην αγορά αυτή, ή β) συνολικό κύκλο εργασιών (στην παγκόσμια αγορά) όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση τουλάχιστον 50.000.000 ECU και (σφωρευτικώς προς το προηγούμενο κριτήριο των

50.000.000 ECU) γ) συνολικό κύκλο εργασιών στην εθνική αγορά για δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις 5.000.000 ECU για κάθε μία χωριστά. Μάλιστα ο νομοθέτης με την διάταξη του άρθρου 4ε παρ. 1 του νόμου, απαγόρευσε ρητώς (και μάλιστα με την απειλή επιβολής υψηλού προστίμου) την πραγματοποίηση της συγκεντρώσεως πριν την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Αντίθετα, επί τη βάσει του άρθρου 4α, οι μικρότερες και επομένως λιγότερο επικίνδυνες για τον ανταγωνισμό συγκεντρώσεις δεν υπήχθησαν σε προληπτικό έλεγχο, αλλά σε απλή υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκεντρώσεως (και μάλιστα μέσα σε ένα μήνα μετά την πραγματοποίησή τους). Προς τον σκοπό αυτό ο νομοθέτης χρησιμοποιεί δύο κριτήρια : α) μερίδιο αγοράς στην εθνική αγορά που αντιπροσωπεύει ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κύκλου εργασιών ή β) συνολικό κύκλο εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση τουλάχιστον 10.000.000 ECU.

Τα άρθρα 4β και 4α διαφέρουν ακριβώς κατ' αυτό το σημείο, ότι δηλαδή από το άρθρο 4α λείπει το τρίτο κριτήριο, δηλαδή ο ελάχιστος συνολικός κύκλος εργασιών στην εθνική αγορά για δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, κριτήριο το οποίο εντός του άρθρου 4β πρέπει να πληρούται σωρευτικώς με το κριτήριο του συνολικού κύκλου εργασιών ύψους τουλάχιστον 50.000.000 ECU στην παγκόσμια αγορά. Επομένως το κριτήριο του συνολικού κύκλου εργασιών ύψους τουλάχιστον 10.000.000 ECU εντός του άρθρου 4α παρ. 1 στοιχείο β, μπορεί να αναφέρεται μόνο σε κύκλο εργασιών στην παγκόσμια αγορά (όπως και το αντίστοιχο κριτήριο των 50.000.000 ECU εντός του άρθρου 4β παρ. 1 στοιχείο β, αφού το κριτήριο του κύκλου εργασιών στην εθνική αγορά καλύπτεται ήδη από τη διάταξη του άρθρου 4α παρ. 1 στοιχείο α (μερίδιο αγοράς που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κύκλου εργασιών του αντίστοιχου κλάδου). Ο νομοθέτης στο πλαίσιο του άρθρου 4α παρ. 1 θέλει να έχει δύο εναλλακτικά κριτήρια για να επιβάλει στις επιχειρήσεις την υποχρέωση απλής γνωστοποίησης, τα οποία, όπως είναι φυσικό δεν μπορεί να ταυτίζονται. Άρα το κριτήριο του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ύψους τουλάχιστον 10.000.000 ECU αναφέρεται στον συνολικό κύκλο εργασιών στην παγκόσμια αγορά.

Επομένως το πρόστιμο που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 4α παρ. 4 πρέπει να υπολογισθεί επί τη βάσει του συνολικού κύκλου εργασιών στην παγκόσμια αγορά, δηλαδή, σε όλες στις αγορές, στις οποίες δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, και επί τη βάσει των στοιχείων του φακέλου, η Επιτροπή κρίνει ότι το πρόστιμο που πρέπει να επιβληθεί, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό 0,000875 % του συνολικού

κύκλου εργασιών στην παγκόσμια αγορά των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, ήτοι σε ποσό 4.000.000 δραχμών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι η παρούσα γνωστοποίηση έγινε εκπρόθεσμα και

Επιβάλλει πρόστιμο ύψους 4.000.000 δραχμών λόγω παραβάσεως του άρθρου 4α παρ. 1 ν. 703/1977, όπως ισχύει.

Η απόφαση εκδόθηκε την 26 Μαΐου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Το μέλος που συνέταξε

την απόφαση

Κωνσταντίνος Λασσαδός

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος

Η Γραμματέας

Ελένη Βασιλειάδου